

СПІВПРАЦЯ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ З СУЧАСНИМИ ДИТЯЧИМИ ТА ГРОМАДСЬКИМИ ОБ'ЄДНАННЯМИ

В Україні на сьогоднішній день функціоніє більше 4 тисяч дитячих і молодіжних громадських об'єднань. Їх виховна діяльність покликана допомогти дитині адаптуватись до інтенсивних соціальних змін, знайти надійну життєву опору, яка базується на духовних цінностях, осмислення себе і свого місця в житті.

У концепції розвитку особистості в дитячому громадському об'єднанні (Л. Алієва, І. Валгаєва, М. Кульпедінова, Д. Лебедєв, Є. Рудковський та ін.) дитяче громадське об'єднання розглядається вченими-педагогами як специфічна виховна система (за принципами створення і функціонування, соціально-педагогічним потенціалом, механізмами впливу на особистість, методикою організації й закономірностями життєдіяльності об'єднань), що забезпечує розвиток особистості в процесі освоєння та реалізації ролі члена громадського об'єднання.

Відомо, що висока ефективність роботи соціального педагога з дітьми досягається там, де вона охоплює всі сторони їхньої життєдіяльності, включаючи побут, дозвілля, сферу сімейних стосунків. Разом з тим і досі серйозною прогалиною в роботі з підростаючим поколінням залишається робота з дитячими громадськими об'єднаннями. Гострим залишається й питання підготовки відповідних кадрів. У зв'язку з цим увагу привертає низка досліджень, зокрема С. Марченка [2], який ще на початку 90-х років розробив систему підготовки майбутнього педагога до роботи з дитячими громадськими об'єднаннями в школі. Цей напрям був продовжений у середині 90-х років Б. Ковбсом [1], який уточнив суть та основні показники готовності майбутнього педагога до педагогічної взаємодії з тимчасовими дитячими об'єднаннями.

Співпраця дорослих і дітей передбачає єдність вимог з повагою й тактовністю, чергування відповідальності з довірою, розширення не лише обов'язків, але й прав, а партнерство означає, що спільна діяльність повинна будуватися як рівноправна взаємодія двох самостійних соціальних інститутів. Через визнання цієї самостійності спільна діяльність може бути лише рівноправною співпрацею.

Обґрунтування партнерства соціального педагога й дитячих громадських організацій, як принципу виховання дає нам теоретичний орієнтир як для практики виховної роботи, так і для визначення вагомості самого змісту підготовки соціального педагога.

У цілому, дитячі об'єднання характеризують цілеспрямованість в організації різноманітних акцій і заходів, різновіковим складом учасників, автономністю існування, циклічністю функціонування, різноманітністю і

свободою вибору діяльності, формалізованим і неформалізованим характером стосунків між членами об'єднань. Незважаючи на безперечний виховний потенціал дитячих громадських об'єднань, усе ж їхня діяльність залишається дещо хаотичною та не завжди продуктивною. Одним зі шляхів упорядкування їхньої діяльності є налагодження дієвої співпраці соціальних педагогів із зазначеними структурами.

Можливими напрямками співпраці соціальних педагогів і лідерів дитячих громадських об'єднань можуть бути такі: допомога у створенні спеціальних програм для привернення уваги до проблем зазначеної спільноти; створення умов для розвитку лідерського і творчого потенціалу; привернення уваги державних органів влади та управління до вирішення різноманітних проблем, пов'язаних з процесом соціалізації й виховання дітей та підлітків; налагодження дієвої співпраці між дитячими та молодіжними громадськими організаціями; спрямування дитячих громадських об'єднань на соціально значущу та суспільно корисну діяльність; здійснення педагогічної корекції соціальної поведінки й соціальних зв'язків; здійснення профілактики асоціативної поведінки [3, 196-197].

Відомо, що важливою педагогічною умовою успішного функціонування процесу професійної підготовки соціальних педагогів є оптимальне поєднання теоретичного й практичного компонентів. Робота майбутніх соціальних педагогів як неперервний процес, що охоплює:

- систему різних видів соціально-педагогічної діяльності з поступовим ускладненням завдань, змісту, форм і методів її організації;
- сферу практичного застосування теоретичної підготовки, а саме: використання інноваційних технологій соціально-педагогічної роботи;
- процес залучення студентів до пошуково-дослідницької діяльності, до вирішення конкретних соціально-педагогічних проблем і розв'язання конкретних ситуацій, з якими вони зіткнулися в процесі роботи з членами дитячих громадських об'єднань;
- виконання лабораторних завдань, практичних і курсових робіт присвячених організації роботи дитячих спілок.

Таким чином, можна прийти до висновку про необхідність і доцільність організації співпраці майбутніх педагогів з членами дитячих громадських об'єднань, що сприятимуть формуванню в студентів творчого та дослідницького підходів до майбутньої професійної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ковбас Б.І. Підготовка майбутнього вчителя до роботи з тимчасовими об'єднаннями. – 1998. – 192 с.
2. Марченко С.Я. Социально педагогические основы подготовки учителя к работе с детскими общественными объединениями. – М., 1993. – 335 с.

3. Сакурова М. Методика і технологія роботи соціального педагога: Навч. пос. – М.: Академія, 2002. – С. 196-197.